

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

за виділеними бізнес-процесами, в основу яких покладено методи таксономічного аналізу та непараметричної статистики, матричний метод, метод експертних оцінок, методика динамічних нормативів; методичні підходи до оцінки потенціалу інноваційного розвитку та інноваційних бізнес-можливостей підприємства; методи когнітивного аналізу балансування цілей підприємства і інтересів стейкхолдерів та вибору цільової направленості розвитку підприємства.

СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Агєєва І.М., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

За умови становлення цивілізованих ринкових відносин, стохастичності кон'юнктури ринку та непередбачуваності її розвитку, для підприємств зростає значення науково обгрунтованого стратегічного управління, як управлінського процесу. Правильно обрана стратегічна політика підприємства не тільки допоможе закріпити позиції на ринку, але й буде сприяти тенденції розвитку підприємства в цілому.

Метою дослідження є проведення стратегічного аналізу діяльності виноробної галузі з використанням таких методів стратегічного планування, як PEST-аналіз, виявлення факторів зовнішнього середовища, визначення можливостей та загроз для функціонування підприємств виноробної галузі.

Сучасна ситуація на ринку вина України характеризується наступними особливостями:

- з переходом на ринкову економіку, підприємствам тяжко відійти від «соціалістичних» методів планування на основі екстраполяції та орієнтації на можливості виробництва, а не на ринок;

- після кризи 2013-2014 року, виробництво вина та виноматеріалів скоротилося майже в два рази;

- малі виробники працюють в основному в своїх регіонах, і не роблять значного впливу на ринок в цілому. Тобто можна сказати, що тип ринкової структури – олігополія;

- вітчизняні виробники вимушені здійснювати відрахування до бюджету за видачу ліцензій, постійне збільшення акцизів змушує виробників підіймати ціну на свою продукцію чи скорочувати об'єм виробництва дешевих вин;

- з посиленням зав'язків з ЄС експорт продукції збільшується;

- найбільша частка вина (95-97 %), яке реалізується на ринку, припадає на ординарні вина, і лише 3-5 % – на марочні. В той же час, міцні та десертні вина забезпечують більшу частину обсягу продажів вина (понад 60 %), що і є характерною особливістю вітчизняного ринку;

- у споживчих перевагах відбуваються зміни у бік менш дорожчих і відповідно менш якісних вин, але прогнозується тенденція щодо збільшення кількості споживачів, орієнтованих на «натуральні вина».

Для відображення становища факторів макросередовища, які впливають на діяльність виноробної галузі було застосовано ПЕСТ-аналіз.

Проведений PEST-аналіз надав загальне бачення того, які рушійні сили на макрорівні впливають на виноробний сектор. Серед чотирьох сфер, охоплених PEST-аналізом, все більшої ваги набувають технології за допомогою яких трансформується дана галузь, полегшується робота персоналу, оновлюється асортимент продукції. У довгостроковій перспективі досить важливим є врахування трендів у демографії України, на даний момент бачимо, що показники з боку соціально-культурного та демографічного середовищ вказують на погіршення становища, що призводить до звуження виноробної галузі. А політико-

правове і економічне середовища є основою, збоку яких виникає найбільше загроз для діяльності підприємств через нестабільність, на пряму залежить сьогодення і майбутнє виноробної галузі.

З огляду на можливості та загрози галузі, підприємства повинні регулярно проводити аналіз стану зовнішнього середовища, та розробляти стратегії щодо запобігання сильного впливу збоку загроз.

Отже, проаналізувавши фактори макрооточення і сформулювавши можливості і загрози з зовнішнього середовища, можна виділити пріоритетні стратегічні напрями розвитку галузі.

Спираючись на дані проведеного дослідження, а саме: аналізу поточної ситуації на ринку вина, PEST-аналізу та аналізу можливостей та загроз можна зробити висновок, що для підвищення ефективності підприємств виноробної галузі, необхідно прийняти стратегію зростання та ряд заходів, що впливатимуть на неї, а саме:

- розвивати існуючі продукти, а саме оновлення етикеток і тари, просування продукту;

- запровадження нових товарів, випуск виду вина у більш низькому ціновому сегменту;

- в рамках стратегії розвитку ринку було запропоновано розширити свою присутність на міжнародних ринках, а також вихід на нові ринки збуту продукції в Україні, пристосування існуючого продукту до вимог певних сегментів (сегментування ринку), посилення маркетингових заходів;

- стратегія спорідненої диверсифікації передбачає пошуку і використання додаткових можливостей виробництва нових продуктів, що укладені в існуючому бізнесі.

Діяльність у сфері виноградарства і виноробства регулює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог цього Закону у сфері виноградарства та виноробства здійснює центральний орган виконавчої влади з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Державний нагляд (контроль) у сферах виноградарства та виноробства здійснюється відповідно до законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів».

Періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сферах виноградарства та виноробства визначається Кабінетом Міністрів України.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Каламан О.Б., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

В умовах конкуренції, що посилюється, продовольчі ринки регулюються шляхом витіснення найменш ефективно працюючих сільськогосподарських товаровиробників за рахунок зростання пропозиції, при цьому тенденції ринкових змін спрямовані на продовольчі товари. У сільськогосподарському виробництві скорочується кількість застосовуваних машин, устаткування зосереджується там, де воно використовується найбільш ефективно.

Питання забезпечення економічної безпеки стає важливим аспектом розвитку економіки України, особливо в останні роки. Провідні вітчизняні вчені запропонували класифікацію елементів системи економічної безпеки, граничні значення показників розвитку регіонів країни та критерії оцінки щодо забезпечення економічної безпеки,

МОДЕЛЬ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗБАЛАНСОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ)	
Кулаковська Т.А....	317
ЗНАЧИМІСТЬ ХМАРНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.Л....	319
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О....	321
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	
Самофатова В.А....	323
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Яблонська Н.В., Крупіна С.В....	324
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБНОЇ ГАЛУЗІ	
Татарик Е.П....	325

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й....	328
ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ КОЛЕКТИВНОЇ ПРАЦІ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Колеснік В.І., Вігуржинська С.Ю....	330
УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ЯК ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Немченко В.В., Немченко Г.В....	331
УПРАВЛІННЯ ВИВЕЗЕННЯМ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ	
Свистун Т.В....	332
АНАЛІЗ ПРОГРАМ ЛОЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МЕРЕЖ	
Бровкіна Ю.О....	334

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИНСТВО І ТОРГІВЛЯ»

МАРКЕТИНГОВИЙ ПЛАН ДЛЯ ПРОЕКТНОГО ГОТЕЛЬНОГО МІКРОБІЗНЕСУ	
Устенко І.А., Мардар М.Р....	335
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ, ЯК ЗАПОРУКА	
УСПІШНОГО РОЗВИТКУ	
Лагодіснюк В.В., Голодонюк О.М., Мільчева В.В....	337
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжі Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р....	339
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ	
ПРОМИСЛОВОСТІ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В....	341
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ	
Черевата Т.М....	343

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПОНОВЛЮВАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	
Савенко І.І., Седікова І.О....	345
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИСТЕМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ІННОВАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бондаренко С.А....	347
СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агеева І.М....	349
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Каламан О.Б....	350
УКРАЇНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ЕКСПОРТ ПЕРЕВИЩИВ 18,8 МЛРД. ДОЛАРИВ	
Савенко І.І., Седіков Д.В....	352
ВПЛИВ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АПК У	
СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Козак К.Б....	354
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л....	356